

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA
RIJEKA

(M e t a) f i z i k a v r e m e n a

Zlatni rez (zašto je tako iracionalan) / Golden Ratio (why it is so irrational), objekt, 80x60x30 cm, 2024.

(U n) r e a l i t y o f t i m e

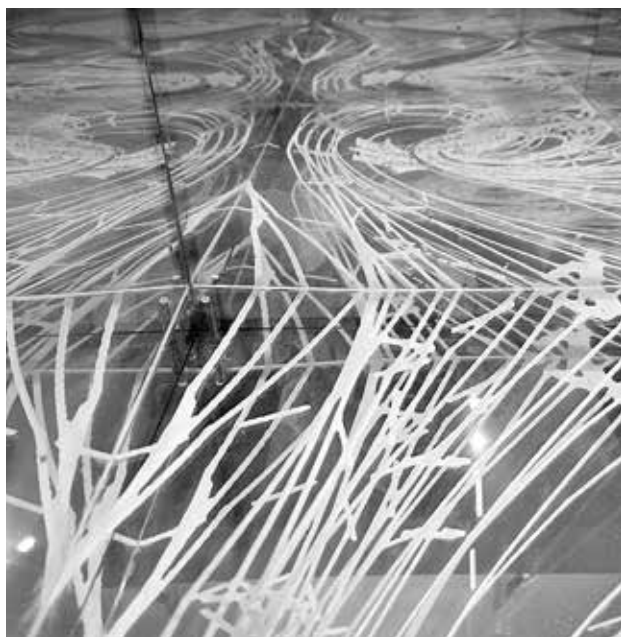
Dubravka
Kanjski

Između trenutaka i vječnosti

Vrijeme kao tema, kao inspiracija u umjetnosti za Dubravku Kanjski ima posebni značaj, ona joj pristupa i obrađuje vodeći se raznim filozofskim, znanstvenim i duhovnim konceptima, no više od toga svojim osobnim promišljanjem i priklanjanjem apstraktnim oblicima koji u svojoj osnovi nose jednu subjektivnu dimenziju i određenu vezu s prirodom i drevnim poimanjem njegovog značenja. To vrijeme kod Dubravke ne teče linearno, ono se mijenja dinamično, sukladno, ponekad stoji i nestaje. Znanost potvrđuje: vrijeme nije apsolutno. Teorija relativnosti briše granice između sadašnjosti i budućnosti. Kvantna fizika lomi pojam linearnosti. Vrijeme u svemiru može savijati, vrtjeti se u petlje, nestajati i vraćati se. Ništa ga ne prisiljava da ide samo naprijed. U vizijama, snovima, meditacijama i svakodnevnim fenomenima poput *déjà vu*a naziremo da se vrijeme zna poigravati s nama. Vede govore o cikličkom vremenu. Istočnjačke mudrosti tvrde: prošlost, sadašnjost i budućnost već jesu – sve odjednom, sve istovremeno, a ipak moderni čovjek današnjice ima sve manje i manje vremena.

Sagledavajući vremensku sveukupnost, poimanje života, beskonačnost svemira i ritmične koncentrične zbilje umjetnica propituje načinom likovnosti, nevizualnim strukturama dajući trag, osjećaj i energiju. Dojam razmišljanja raste i pretače se u sasvim različitim, ali i suptilno povezanim sklopovima, a sam odabir tematike naglašava sposobnost sagledavanja slojevitosti i kontemplacije umjetničkog razmišljanja.

Putem digitalnog crteža *Trajanje/Durée* umjetnica bilježi sekunde, minute pokreta, ponavlja ih ritmično usklađene s otkucajima srca, u balansu disanja, paralelnom doživljaju njegovog sagledavanja i istovjetnom tragu njegovog zapisa. Taj trenutak nastanka tog jednostavnog prizora uvijek je isti, izveden u metronomskom taktu koji iznova nastaje i nestaje sa završetkom. Taktu koji se može uvijek iznova ponoviti, vratiti na početak, usporiti ili ubrzati, mjeri slobodnoj od opće zadane vrijednosti sata i njegovog protoka. Specifičnosti novih medija tehnologije pružaju joj mnoštvo mogućnosti aktiviranja pokreta, oslobađanje misli unutar likovnog djelovanja. Ali budući da je ta slika i stvarna materijalna činjenica, ona djeluje svojom vizualnom pojavnošću i prostornošću, složenom slagalicom, u osnovi sličnom, ali sasvim različitom.

Čuvar vremena, detalj / The Keeper of Time, objekt u prostoru, 40x30x20 cm, 2022.

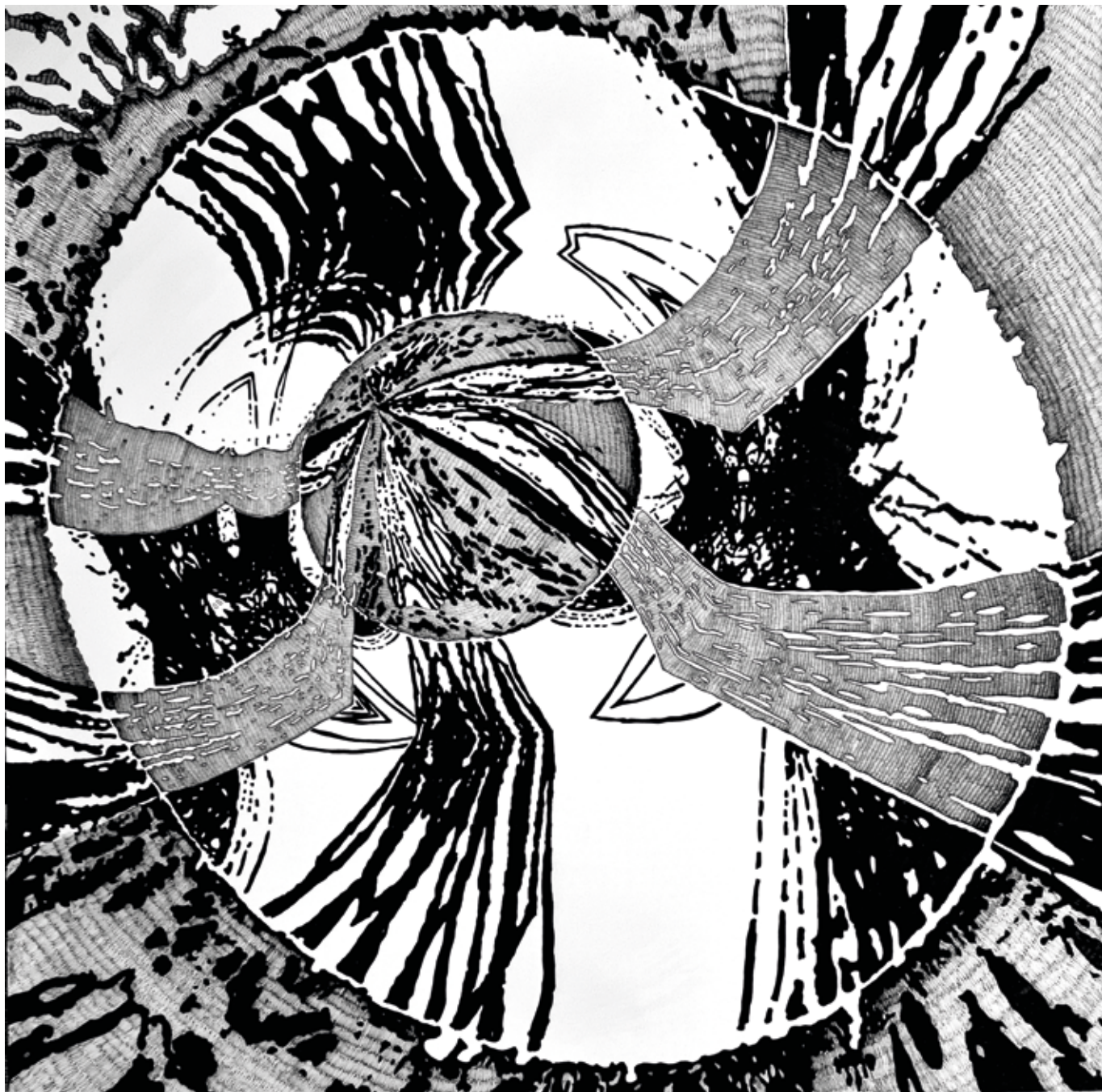
Trajanje / Durée, AV kolaž (digitalni crteži, zvuk), 2024.

Taj ciklički karakter vremena još više je razrađen u seriji radova *Nelinearno vrijeme/Nonlinear time*. Sam trag markera na papiru koncentričnim krugovima, spiralama, zrakama i linijama priziva osjećaj ulaska u neke druge dimenzije, snovitih i kaotičnih gibanja. Rukopis autorice ovdje najviše dolazi do izražaja te je vidljiva vještina i lakoća stvaranja, dojmljivost linija koje vrlo jednostavno tvore tamnine i vrtloge, miješaju se i teku, lagane poput niti ili zbijene u slapovima crnila. Sam doživljaj njezinog razmišljanja multiplicira se u objektima, zrcalni put laserski ugraviranih tragova tvori dijalog vremenskih susreta sadašnjosti i prošlosti, nagovještaj budućnosti, jer sve je sažeto u istom trenutku postojanja. Put nas vodi u beskraj, u beskonačnost horizonta sazdanu od projekcija i imaginarnog širenja, uhvaćenih misli u ples čvorova i crvotočina, teorijski mogućih i fizički nelogičnih. Brzina svjetlosti relativizira prostor oko nas dajući nam vremena za promišljanje.

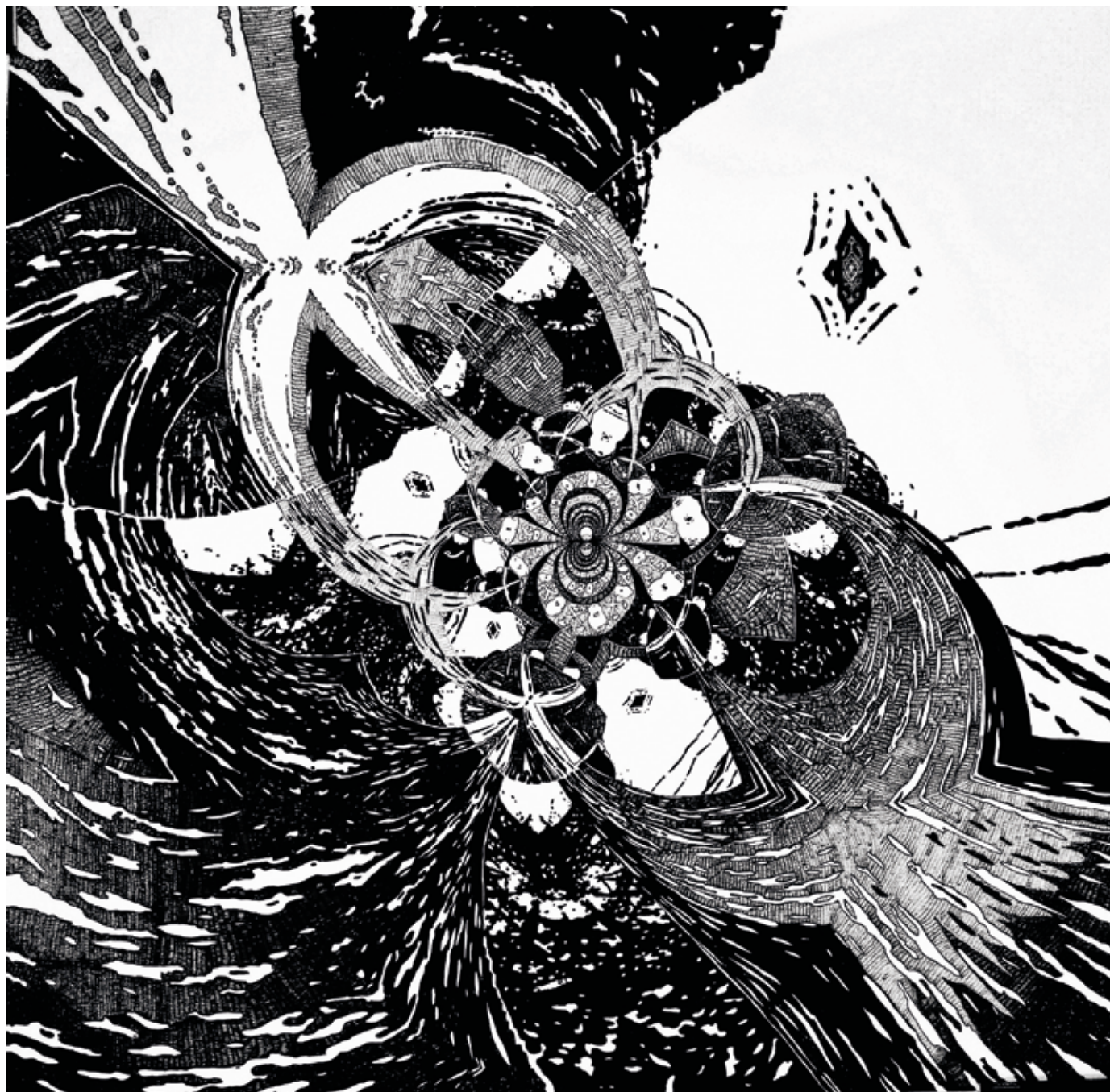
Međutim kroz umjetnost sve je moguće i intuitivno i iskustveno; zaustaviti vrijeme čak i kada ga nema dovoljno, zarobiti ga u spirale. I dok u filozofiji mislioci poput Kanta, Husserla i Bergsona razotkrivaju vrijeme kao subjektivnu strukturu svijesti, Dubravka Kanjski propituje ono koje ne teče izvana, već iznutra, u nizu trenutaka koji se prepliću, izranjaju iz pamćenja i slute budućnost. To je fluidni tok, osobna "durée", nesvodiva na brojke sata i minute, on je poput zlatnog reza, savršenog omjera mogućnosti rasporeda latica u cvijetu, sjemenki suncokreta, školjke, grane drveća i spiralne galaksije. Putem ogledala, umjetnica lom svjetlosti pretvara u novu cjelinu, a cjelina postaje privid, iz jedne slike stvarajući četiri odsječka. U središtu forme je zlatna spirala, geometrija rasta i reda, rođena iz plamena voštanice (*Zlatni rez, zašto je tako iracionalan / Golden Ratio, why it is so irrational*). Taj plamen, uhvaćen fotografijom i digitalno preoblikovan, postaje trag nevidljive arhitekture svijeta. Prostor i vrijeme zrcale se jedno u drugome, poput finog tkanja stvarnosti koje u omjeru Phi otkriva dah nečeg većeg. Ovdje je forma pokret, a slika iskustvo koje se mijenja s pogledom i s promatračem.

Umjetnost na ovoj izložbi ne pokušava odgovoriti na pitanje "što je vrijeme", već nas poziva da ga osjetimo. Svaka slika, instalacija, zvuk ili pokret istražuje njegovu slojevitost: ponekad ga usporava do vječnosti, ponekad razbija na fragmente. U svijetu u kojem neprestano jurimo prema sutra, možda je vrijeme da se zaustavimo, u ovom prostoru, u ovom trenutku i zapitamo: Postoji li vrijeme uopće? Ili smo mi ti koji postojimo u njemu, svjedoci beskraj?

mr.sc. Jasna Rodin

Iz serije *Nebesko tijelo vremena* / *Celestial Body of Time*, marker na papiru, 125 x 125 cm, 2025.

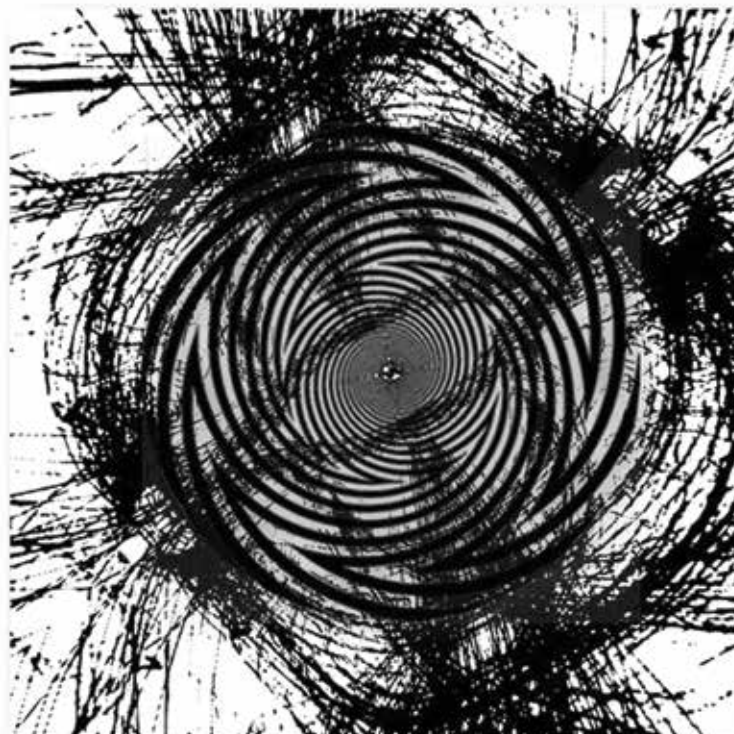
Iz serije *Nebesko tijelo vremena* / *Celestial Body of Time*, marker na papiru, 125 x125 cm, 2025.

Iz serije *Nelineano vrijeme / Nonlinear Time*, marker na papiru, 40x40 cm, 2023.-2024.

Plava spirala vremena / Blue Spiral of Time, kinetički objekt, 80 x 80 cm, 2025.

Povratak u zauvijek / Return to Forever, kinetički objekt, 80 x 80 cm, 2025.

Dubravka Kanjski djeluje u statusu samostalne umjetnice. Likovnom umjetnošću bavi se dugi niz godina, a od 2001. redovito izlaže. Svoj dosadašnji stvaralački put predstavila je na 25 samostalnih, te stotinjak skupnih i selektiranih izložaba u Hrvatskoj i inozemstvu (Češka, Italija, SAD, Japan). Diplomirala je pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Dobitnica je više nagrada, pohvala i priznanja stručnih žirija na likovnim i fotografskim natjecanjima od kojih izdvajamo drugu nagradu na 5. Hrvatskom triennalu akvarela 2010., pohvale stručnih žirija na Drugom salonu umjetnosti minijature 2018. i Rijeka mini artu 2020., nominaciju za nagradu Ivo Kalina 2021., te nagradu Viktor Hreljanović 2024.

Djela joj se nalaze u javnim fundusima i privatnim zbirkama. Bavi se i pedagoškim likovnim radom.

Članica je Hrvatskog društva likovnih umjetnika Rijeka i Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika.

Živi i stvara u Crikvenici.

Kontakt:

e-mail: dubravka.kanjski@optinet.hr,
web: www.dubravkakanjski.com

Izdavač:

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Rijeka, Korzo 28/II, Mob. 095 3710 513
Tel: 051 338 809
e-mail: hdlur@ri.t-com.hr,
web: <http://hdlu-rijeka.hr/>

Za izdavača: Damir Šegota

Urednica: Jasna Rodin

Administrativna služba: Jadranka Jerkić

Organizator: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka

Oblikovanje kataloga: Branko Lenić

Tisak kataloga: Tiskara Sušak

Br. kataloga: 8 / 25

Naklada: 100 komada

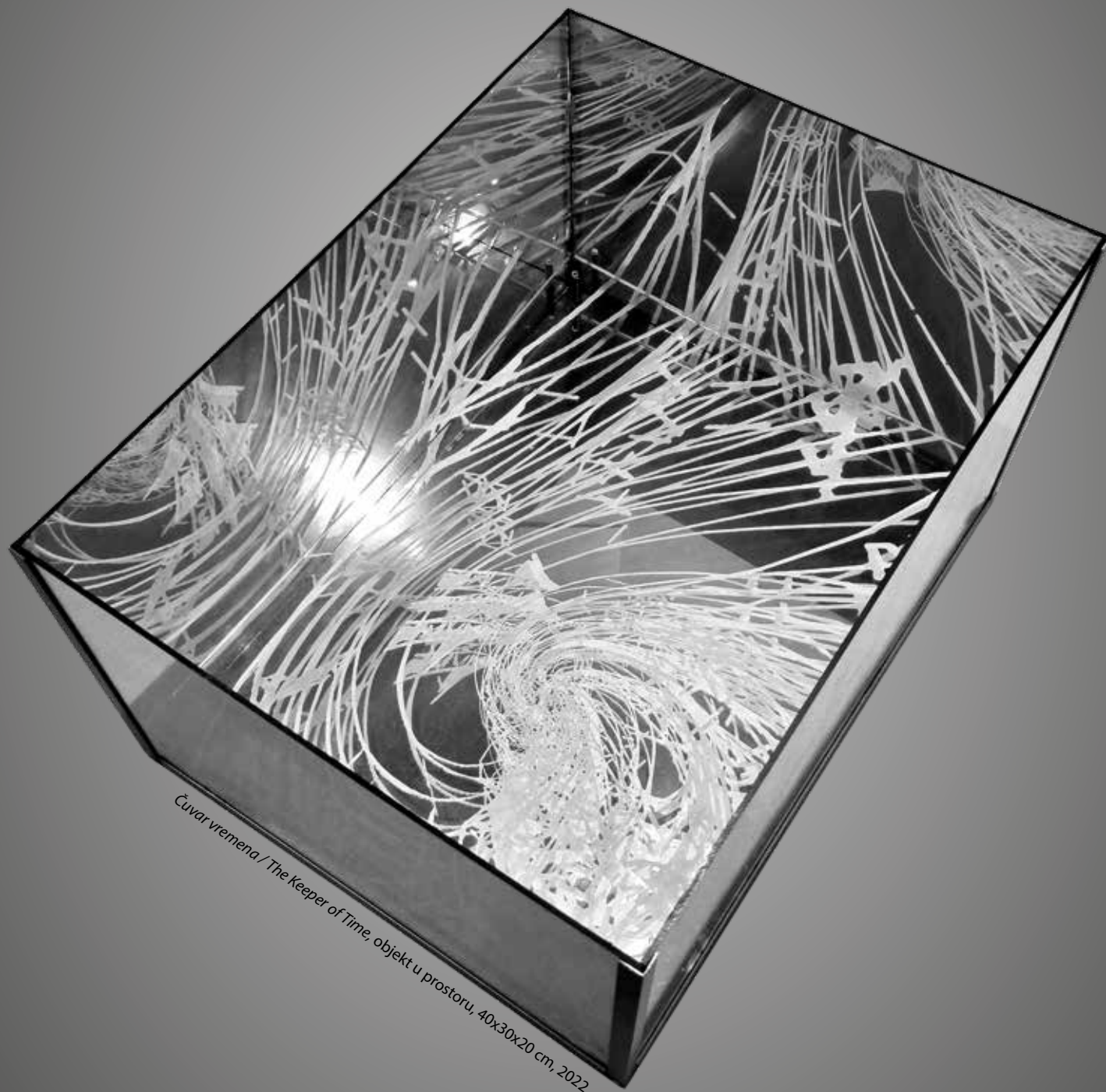
Naše programe podržavaju:

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade Grada Rijeke

*Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske
Županija primorsko-goranska*

Galerija
Juraj
Klović
Rijeka

Čuvar vremena / The Keeper of Time, objekt u prostoru, 40x30x20 cm, 2022.

Rijeka
Verdijeva 19b
2. - 15. 10. 2025.